

Överenskommelse
Dialog- och samverkansforumet
"Ett fjäll i balans"
—
om renskötsel, friluftsliv och turism i Jämtlands län

Genom denna gemensamma avsiktsförklaring och överenskommelse om aktivt deltagande i dialog- och samverkansforumet "Ett fjäll i balans – om renskötsel, friluftsliv och turism", åtar vi oss att arbeta tillsammans i enlighet med följande:¹

Forumets syfte och önskade effekter

Forumets syfte är att genom regional dialog, samverkan och framåtsyftande arbete bidra till förutsättningar för "ett fjäll i balans" i Jämtlands län.²

Forumets önskade effekter är:

- Deltagande aktörer har kunskap om, och förståelse för, varandras förutsättningar, verksamheter, aktiviteter och frågornas utmaningar och möjligheter.
- Deltagande aktörer känner tillit till varandra och har förmåga och vilja att bidra till konstruktiva lösningar.

Forumets avgränsningar

- Tematisk avgränsning: Frågor som rör kopplingen mellan renskötsel, turism och friluftsliv.³
- Geografisk avgränsning: Fjällen och fjällnära områden i Jämtland och Härjedalen.

¹ Se Bilaga 1 för en bakgrund till forumet.

² "Ett fjäll i balans" är forumets vision som innebär att konflikter, störningar och överutnyttjande inte längre upplevs som ett oacceptabelt problem av aktörerna som tydligt berörs av sakfrågorna kring renskötsel, turism och friluftsliv i fjällen och fjällnära områden i Jämtlands län.

³ Med friluftsliv menar vi "Vistelse utomhus i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling" (SFS 2010:2008). Turism ser vi som "ett socialt, kulturellt och ekonomiskt fenomen som innebär att människor reser till och vistas på platser utanför sin vanliga miljö för personliga eller affärs/professionella ändamål" (WTO). I detta sammanhang inräknas också såväl jakt, fiske och motoriserat friluftsliv, som evenemang (dvs. tävlingar och andra organiserade aktiviteter och arrangemang med flera deltagare).

Forumets organisering

Forumet består av representanter för aktörer som tydligt berörs av sakfrågorna kring renskötsel, turism och friluftsliv i fjällen och fjällnära områden i Jämtland och Härjedalen. De nationella myndigheterna Naturvårdsverket, Sametinget, Mittuniversitetet och Trafikverket omfattas inte av överenskommelsen, men bidrar framåtsyftande i forumets anda. Andra deltagare och aktörer, såsom exempelvis intresseorganisationer, kan adjungeras in när sammanhanget så kräver. Forumets sammansättning kan förändras över tid och man kan lämna på egen vilja utan konsekvenser för den deltagande organisationen.

Forumets representanter deltar aktivt i forumet i enlighet med beskrivningen av åtagande och ansvar nedan. Gemensamma ställningstaganden i forumet fattas genom konsensus, med andra ord ska alla deltagare vara överens för att ett gemensamt ställningstagande ska kunna godkännas.

Forumet finansieras av kommunerna Berg, Åre och Härjedalen⁴ samt Länsstyrelsen Jämtlands län (se vidare under *Enskilda aktörers särskilda roller, åtaganden och ansvar*). Det administreras genom ett kansli vid Kommunförbundet i Jämtlands län. Kansliet hanterar korrespondens till forumets deltagare och med deltagande organisationer, arkiverar dokument och deltar i övergripande planering av möten.

I kansliet ingår en representant för Kommunförbundet, forumets två samordnare och en samisk representant. Ena samordnaren är från Länsstyrelsen och den andra utses av deltagande kommuner. Samordnarnas roll och arbetsuppgifter beskrivs i Bilaga 2. Den samiska representanten i kansliet utses av de samiska aktörerna.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av verksamhetens effekter genomförs årligen i forumet och avställs med forumets finansiärer – deltagande kommuner samt Länsstyrelsen i Jämtlands län – i god tid (senast under oktober) inför kommande verksamhetsår.

Samtliga aktörers gemensamma åtaganden och ansvar

- Beaktar överenskommelsen i forumets arbete och i aktörernas egen verksamhet.
- Deltar i enlighet med skrivelserna kring forumets struktur, organisering och möteskultur (se Bilaga 2).
- Deltar aktivt inom ramarna för forumets aktiviteter (se Bilaga 2):
 - Fånga upp utmaningar
 - Föreslå lösningar
 - Ta del av och sprida kunskap
 - Föra dialog och bereda frågor

⁴ Om länets övriga kommuner ansluter till forumet omfattas de av samma åtaganden och ansvar som Berg, Åre och Härjedalen.

Enskilda aktörers särskilda roller, åtaganden och ansvar

Kommunförbundet i Jämtlands län

- Utgör hemvist för forumets kansli.
- Administrerar ersättningen till de deltagare vars medverkan inte kan bekostas av de organisationer de representerar, samt övriga utgifter i samband med möten och träffar.
- Säkerställer, tillsammans med ansvariga kommuner och Länsstyrelsen Jämtlands län, att forumet har två samordnare.

Länsstyrelsen i Jämtlands län

- Delar ansvaret för forumets samordning och finansiering med ansvariga kommuner. Länsstyrelsens insats består av finansiering av arbetstid för samordnare motsvarande ca 25% av en heltid.

Kommunerna

- Delar ansvaret för forumets samordning och finansiering med Länsstyrelsen i Jämtlands län. Kommunernas insats består av att utse en samordnare och säkra finansiering av arbetstid för denna samordnare motsvarande ca 25% av en heltid.
- Finansierar den ersättning till de deltagare vars medverkan inte kan bekostas av de organisationer de representerar, samt övriga utgifter i samband med möten och träffar.

Deltagande samebyar

- Säkerställer tillsammans med övriga deltagande samiska aktörer att forumets kansli har samisk representation.

Undertecknande av överenskommelsen sker digitalt via en länk som skickas separat.

2025-09-30

Lista med bilagor

Bilaga 1. Bakgrund till forumet

Bilaga 2. Förslag: Forum för dialog och samverkan Final version
fjällforum.pdf